

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.16. Stans. Pœnitentiam animo suscipit robusto: nec enim ad illam debet esse minor, quam fuit ad culpam; in quo imitata est Hiel de Rethel.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

apprehendit, quod fecerat, penituit, egit penitentiam tam amata. effudit lacrymas, tremul- que edidit insolitas, quoad exteriora ex intimo cordis affectu, qualiter nobis Moyles describit: *Irrugit clamore magno, viden illum? Quales illæ lacrymæ? Qui peccator quæ suspiciat? Sit igitur tibi in comperto hanc illi non profuisse, penitentiam & à Diabolo raptam ad tartara ut reprobatur. Sciote, quoniam reprobatus est, & non inuenit. Et Stupet D. Chrysoft. & ait: quid hoc rei. Penitentiam lacrymis, gemitibus, & suspirijs ornatam quæ de corde dixeris emanare, nequaquam illi profuisset. Quid hoc est? Expellit ne penitentiam? Per hoc an virtus deletur penitentia? Si seipsum condemnavit, si valde exultavit, cur non inuenit locum penitentia? An forsitan quedam peccata robur emittunt penitentia? An quod peccavit maiora, quam ut eorum possit agere penitentia? Minime gentium. Causam inquiris? Quoniam non quomodo oportuit.*

Gen. 27. 34.

VII. Nō omnes penitentia veræ sūt.

D. Amb. Lib. 2. de pecc. ca. 10. Tom. 1.

VIII. Admonitio ad presbiteros & diaconos Romanos peccatores protestatur ne statim perfectam suam arbitrentur esse penitentiam: quia sæpe

crederent sufficientem, & maximopere fallerent. confessatur: deinde graviter movet confessarios: eorum munus esse sedulo penitentes examinare & notare quod sæpe qui faciles sunt in illis absolvendis & se mites ostendunt, qualibet contenti penitentia, nedum illo: non absolunt sed decipiunt, & quos crederes absolutos ab illis dimitti, delusi revertuntur: ipsi verò coram Deo deludentur: Non oritur lapsus (verba sunt D. Cypri) D. Cypri. Sed per Dei offensam magis impellitur ad ruinam. Epi. 11. ad Irrita & falsa pax periculosa dantibus, & nihil ac. Martyres cupientibus pro suavia. Eadem verba repetit D. & Conf. Ambr. in multos invehens, qui ioco suscipientes & Epist. penitentiam, ilico volunt absolvi. Audiamus il. 12. ad fratrum: Hi non tam se solvere cupiunt, quam sacerdos. res non tem ligare: suam etenim conscientiam non exuunt, plene con- sacerdotis induunt. Quid igitur agam ut verum stantes & confidam meam esse penitentiam? Vides hanc mi. L. de lap. lierem. Inquit Saluator? illa etenim. Omnibus qui D. Amb. volunt penitentiam promereri, magisterium praestat. L. de pen. c. 8. & 9. Tom. 1.

§. 26. Stans, Penitentiam animo suscipit robusto: nec enim ad illam debet esse innoxiam, quam sine culpa in quo imitia est Hiel de Bethel.

Actiones illius diligenter expendamus eum illas Evangelista sic sigillatim nostris obijciat oculis, omnes nostræ militæ instructioni. Hæc ea prima est: Stans, quam communiter auctores explicant quod d. stetit retro à tergo Domini. Iudæi ad convivium mensas erigebant altiores & in illis mappas extendebant, Quales connive verò circumcirca recumbebant super fuerint lectulos unde quasi prostrati iacebant versa facie misal ad mensam, pedes habentes defotis, Hæ mensæ daorum aliquando altiores erant & credunt nonnulli, quod in domo Pharisæi, ubi Christus aderat convivia, tã alta esset ut recumbens foris pedes protrudens, tam altos eos haberet ut Magdalena ad illos accessura erecta steterit. Dicunt hoc ut vim verbi Stans saluent, quod videtur illis non posse verificari, nisi intelligendo, quod erecta in pedes steterit. Cæterum opinor ego quod tam alta non fuerit mensa: si namque ita fuisset, non congruè disposita foret ad defendenda cibi potusque scutula, illis tam altè recumbentibus, si tantum accedere posset, qui circumibat illam, ad pedes usque conuuantium.

Quod si convivium illud Assneri celeberrimis attendatur, notat Spiritus S. ipsos lectulos quibus convivia incumbebant stratos fuisse super pavimentum.

Isthe. 1. 6. pavimentum: *Lectuli quoque aurei & argentei, super pavimentum smaragdino & pario stratum lapide & hye.* Sic enim expediebat, ut mensa inferiuntur munere suo fungi possent sine ulla communiarum molestia: unde intelligo verbum illud *Stans*

II. Quid non tantum significare aliquem stare erectum, significet quantum in aliquo loco tutum esse & constantem. Sic Angeli Lor præceperunt. *Ne stes in omni*

Gen. 19. 18. circa regione: & Moyses populo: *Stare & videte*

Exo. 14. 13. magnalia, hinc duo loca conciliantur prima facie sibi contraria. Quando populus peccavit, Deum adeo graviter, ut notum est, exacerbans, vitulum constants & adorans, tanta bile Deus commo-

Ps. 105. 23. tur, ut dicat David: *Si non Moyses electus eius stetit in confectione in conspectu eius.* Si Moyses Deo charus post contractas tabulas non stetit in conspectu Dei, gentem illam idololatram Deus ipse perdidisset. Si peccatoribus à Moysse qualiter factum fuerit hoc, respondet, quod ipse erectus non steterit coram Deo sed prostratus & genuibus prouolucus: *Prociò ante Deum.*

Deu. 9. 18. Si prostratus iacuerit, quomodo dicit David *Stetit*, quod significat in pedes erectum esse? Respondeo quod realiter illo verbo *Stetit*, quod vsus est David significare noluerit quod in pedes se erexit, sed constans firmus habereit & immobilis, hoc sibi proponens quod non as-

surgere nisi consecuta pro illis peccatoribus indulgentia. Sicut David, licet Moyses pedibus Domini prostratus iacuerit, tamen dixit quod *Stetit* ut declararet firmitatem & constantiam qua supplex pro populo intercedebat veniam impetraturus, ut eum nec horror fulguris, & tonitru abigeret vel gradum referre cogeret: ita Divus Evangelista eodem verbo *Stans* fortitudinem designat & animi firmitatem qua peccatrix hæc penitentiam suscipit, mente nimirum constanti & firma resolutione quolibet obstacula perfringendi nec retrocedendi ob ea omnia quæcumque se illi possent opponere in contrarium.

III. Eandem emphasim habet idem verbum *Stans* (ut notat D. Ambro.) quando D. Ioan. describens beatam semper virginem in morte filij sui, tantummodo dixit ad indicandum immectum eius animum: *Stans inextremum*: id est constans immobilis, inflexibilis, ut nec dolores nec supplicia quæ lugebat in filio, nec inimicorum dicitia nec Pharisæorum calumniæ, nec militum armorumque strepitus, nec populi vociferationes, plebique irrationes, peccus illi robustissimum deijcere aut enervare potuerint. Ita Magdalena: quæ nam non habebat, quæ obicem po-

tere illi potuissent? Timor quomodo Christus illam reciperet, pudor conuiuantium quorum numerus & Pharisæorum multus esset, & per consequens acerbi essent murmuratores & irrisores ita adulatorij præscire (ut notat D. Augu.) *L. 50. Ho.*

quod mille dedignandi modos eam videndo *Hom. 23.* præferrent, suas vestes colligerent, ut nec quidem illas mulieris huius vestis attingeret, quodque valde frequenter (ut ait Propheta *Isaias*) hanc vocem in ore præferrebant. quàm primum peccatorem viderent: *Recede à me ne appropinques* *Isai. 65. 6.*

mibi quia immundus es. Hæc tamen omnia constantiter vera superavit penitens, nec enim illam cohibent aut repellunt timores illi, non respectus non dicitia, non verecundia. Talis esse debet vera penitentia: nam animo assumi debet Penitentiam constanti firmo & robusto ad quolibet superanda

IV. debet contraria. Et hæc ea peccatorum est prædestinatione esse contrarium quam describit *Isaias*: *Spiritus robustorum stans.*

quasi turbo impellens parietem. Veri penitentes *Isai. 25. 4.* robusti sunt validi, & animosi. An tui persuades *Isai. 25. 4.*

modicas requiri vires ad diffringendas diaboli catenas? Ad prodeundum de profundo iniquitatis? De abyso culpæ & inimicitia Dei, ut iterum testuaris in statum diuine gratiæ, & qui prius cum Daemonibus æternis eras addictus ignibus, *Matth. 11. 12.*

nunc cum filijs Dei admittaris in domum regnorum æternorum? viri sunt necessarii quales Christus descripsit: violenti, qui diuinis viribus & præclaris omnem creaturarum vim excedentibus, diuinâ roborati gratiâ, suis vim inferant passionibus, suis affectibus, suis voluptatibus & omnibus inferni aduersarijs. In quo patet hoc Spiritus robustum eo quod sit: *Velut turbo impol-* *Iob. 1. 19.*

lens parietem.

V. Quantum conicio sibi Propheta representauit quod de domo Iob narratur. Quam pulchra, Allegoria quam opulenta quam grata; Palatium erat *Re. de domo* gale tapetibus ornatum pretiosis, & monilibus Iob.

valoris inestimabilis: Hic filij morantur forma venustissimi, filia sole pulchriores: domus optime fundata & erecta: nihilominus ventus vehemens irruens à parte deserti, & diabolico agitante impulsu attriuit postes & parietes, & licet solidi essent, de cardinibus suis euulsi, quo tota corruit domus, perduntur diuitiæ, monilia conuertuntur, mille vasa diuissima in frusta diffinguntur, occiduntur filij, pereunt filia, omnesque prius sepulti quàm mortui: O deplorandum infortunium! Hocine potuit ille turbo?

Talis igitur oportet ut sit spiritus robustorum & fortium peccatorum, quando ad meliora conuertuntur. O Christiane heu quam potius

in damnatum tibi fuit ille turbo quem in anima tua Dæmon excitauit: Erat erecta & sacra Deo, gratis diues, donis & meritis opulenta, mille propositis promissisque constans: venit diabolus tamque potenter suscitauit ut omnia statim euerterit: nec enim te Dei timor cohibuit, nec populi retraxit pudor, nec auertit respectus dicendum, nec tuæ condemnationis periculum, perterruit, cui te exponebas, & quò te Dæmones hinc abriperent nec abduxit cognitio qua noueras fore tibi Deum inimicum eiusque Angelos aduersarios: omnia petrupisti, omnia superasti, omnia subiecisti. Scias igitur mutandam tibi fortitudinem: *Mutabunt fortitudinem* ait idem Propheta, quodque in te esse debeat Spiritus Dei non minus efficax quam ille turbo per diabolum excitatus. Exiit Dæmon in anima tuo domum peccatorum & iniquitatum, hic habitat ille, & que in ea tuæ statuit suppellestilem damnationis: Exurgat Dei Spiritus & parietes istos impugnet potentiarum animæ tuæ, tanta fortitudine, ut te nec mundi reuerentia detineat, nec timor peteculat terrentium, nec hominum auertat respectus, nec carnis tuæ seducat appetitus, nec voluptas evertat momentanea: *Mutabunt fortitudinem.*

VI. **Confir-**
matur et
historia
Hiel de
Bethel.

Nemo non obstupescit inter cætera S. Scripturæ miranda facinus cuiusdam de Bethel nomine Hiel. Eruit dux sanctissimus Iosue copijs suis vel ut uerius dicamus auxilio cælesti & diuino præsidio confirmatus sacrilegam illam & hostilem ciuitatem Iericho. Cuncta quæ in eo erant incendio vastauit, aurum, argentum, tunicas, vestes, ædificia sic ut nihil integrum remaneret, idque tanto mysterio, ut quia miles quidam sibi seruare uoluerit auri laminam & clamydem coccineam quam absconderat, uia Deus excanduerit ut populum cæde magna percussisset, ipsumque iusserit furem lapidibus obrui sub ijsque sepeliri. Funditus igitur euersa hac maledicta ciuitate, & omnibus solo tenus applanatis, iussit dux inuictus ex parte Dei præconis uoce proclamari: *Maledictus uis coram Domino, qui suscitauerit & adificauerit ciuitatem Iericho. In primogenito suo fundamenta illius iaciat, & in nouissimo liberorum ponat portas eius.* Elapsis postmodum aliquot annorum centurijs in mentem venit cuidam ciui de Bethel nomine Hiel recondificare & erigere destructam iam ciuitatem. Statuit suam exequi cogitationem & desiderio suo satisfacere, factumque est, ut primum posuit lapidem fundamentalem, moritur illi filius primogenitus: nec eum mors hæc ab intercepto de-

Iosue 6.
26.

terret opere, aut mutat propositum, sed molitur ulterius: Quid agis vir maledictè? An damnatum tibi non pater quo familiam tuam afficis, & possentatem an non attendis quanta sit illa iactura quam incurris ob rem aliquam, que tantillum tibi refert, & nedum bona non est, sed insuper diuinæ uoluntati refractaria. Nò idcirco deseruet sed peritica: omnia petrupit, & cum uleat ædificatiom insisteret, omnes illi filij morte eripiuntur. Heu te calamitose, attende quòd te tamque perdas familiam, maum ab opere retrahet: nã in te Dei maledictio implebitur: Nò retrahit sed admoet diligentiorè, nec cessat donec iam non nisi potest deessent ciuitati statueda, & iam illi non nisi uicis superles uiuere filius. Heus te delirum caput, nunc cum tanto tuo uolueris incommodo opus promouere, cospice filios tuos mortuos, quodque iam tota domus tuæ dignitas in hoc ultimo adhuc tibi superfluitate comprehendatur, saltem nunc esto sapiens & nec illum uelis interire.

Non hæc illum cohibent, sed portas etigit ciuitatis: & illas struere, filiumque mori uicium, eodem contigerunt momento: *In illis diebus adificauit Hiel de Bethel Iericho. In Abiram primogenito suo fundauit eam, & in Segub nouissimo suo posuit portas eius iuxta uerbum Domini, quod locutus fuerat in manu Iosue filij Nûn An maior dari possit amenitas? An terribilior cogitari periticia? Ut uelit quis eouique procedere idque iam serio, tantum, ut suæ placeat uoluptati, & inutili desiderio & diuino præcepto contrario: cum ad oculum tanta luceat damna clademque miserã qua familia nexu quodam cõtinuo premitur: nec tamen desistat, aut gradum referat factus ex dano prudentior? Dices rem uideri incredibilem: sed ne sit tibi suspecta ueritas: quandoquidem factum hoc ipse Spiritus ueritatis descripsit, in quem nullum potest cadere mendacium. Et quid hoc ita suspendit, cum idem in teipso experiaris qui ciuis es de Bethel? non enim uacat mysterio quod Spiritus S. hanc expresserit circumstantiam: *Hiel de Bethel.* Bethel significat domum Dei. Fuit mons ille celebris, in quo Iacob mysticam illam uidit scalam & milenos Angelos ascendentes, & descendentes, Deumque in nixum scalæ: qua de causa uocauit illum domum Dei & portam cæli ut supra meminimus: ut autem hoc uicis uerbo complecteretur, cum prius locus ille diceretur Luza, aliud ipse nomen illi imposuit: *Appellauit nomen urbis Bethel, qua prius Luza uocabatur.* Dicit hoc anticipatè: *Vocabatur primo locus ille Luza & postmodum erecta**

VII.
Historia
hæc allegorice
exponitur.

Gen. 28.
19.

est

est in civitatem nomenque accepit Bethel id est: *Domus Dei.*

49 Fusè satis præteris diebus probanims locum *Ho. 28. 5. 6* hunc expressè designasse S. Ecclesiam, cuius *Ep. 199.* vos per Dei misericordiam ciues adscripti estis, *Ephef. 2. 19.* qua de causa hortatur vos Apostol. vt perennes Deo gratias exhibeatis: *Estu viues sanctorum & domesticus Dei.* Dicitur: an non aduenit illustris ille Iosue Christus (nam etiam in ipso nomine fuit inuictus ille dux Christus: quandoquidem Iosue idem significet quod Iesus, & perduellem illam euerit Civitatem Iericho, peccatum intelligo, tot adificijs & plateis constructum quot peccatorum species esse perhibentur? Ad hoc factus est homo, natus, vixit iustus sex, laborauit & multo frequentius terram suo corpore & carue mortali circūiuit, quam Iosue arca civitatem Iericho. Eo sine mortem obijt, suum profudit sanguinem, vitam, animam, imo seipsum tradidit: *Vt nos redimeret ab omni iniquitate. Mortuus est vt destrinatur corpus peccati, & gloria non seruiamus peccato.* Publicos misit præcones in eos quicumque urbem illam maledictam reedificare molirentur pœnas, mortemq; declarando, quam incurrerent corporis & animæ, gratiarum, honorum, meritum, & virtutum, quippe quæ remanerent, essent mortuæ: ipsiq; maledicti & æternæ subditi maledictioni. Quid tu moliris? Numquid non reedificas hanc civitatem? Tu domum impudicitæ, ædes tu cupiditatis, tabernam tu vindictæ, superba tu tabernacula ambitionis? O quam serio opus hoc aggredieris?

Ti. 1. 14. Tu teipsum considera & attende quanto feruens animo tuam erigas luxuriam, tuoque confluans inhaereas concubitu: cum interim, videas mori animam tuam tantisque fieri inferni filios, quanta erant, quibus fulgebas, merita virtutum. Quo flagrans ardore tuam foues auaritiam, cum nedum super te pauperum sed & ipsius Dei cadant maledictiones, quibus ignibus adiectis semperis? An hoc te fugit, quod te rapiat diabolus? An hoc ignoras, quod tuam ipse possideat animam? An hoc te præterit, quod tibi dilates infernum & voraces expectent te flammæ, quas tantò contra te excitabis ardentius, quanto in mala vita tua progredieris iniquius? Dicitur nos: hoc igitur percunctor, an propter hæc damnata quæ vides pedem à scelere reuocet? Heu pernicacia fortissima in malo, cum nihil sit quod tibi proponatur, quod non dirumpas, nec te cohibeas ob mala horrenda nimis, quæ tibi certissime conquiris. O durities, qua nulla durior! Quod robur adeo forte, quod non eueras vt

VIII.
Et peccatori applicatus.

tuis placeas delijs & indulgas appetibus! Muna fortitudinem: *Mutabunt fortitudinem:* nihil etenim sit quod te à salute tua retrahat, impediatur profectum, salutem vitamque remoretur.

Hoc spectat vt opinor Apostolus verbis illis, quibus tibi vt dicitur, manus pedesque constringit: *Humanum dico propter infirmitatem carnis vestra. Sicut enim exhoronistis membra vestra seruire immunditiæ, & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra seruire iustitiæ in sanctificationem.* Ecce charissime, loquitur Apost. quod à te nõ

requiram ad quod iustum non stanniti tue carnis infirmitatem. An tibi videtur iustum esse vt tantum agas tui commodi gratia, quantum tui damni causa fecisti? An æquum cenles tantum te facere, tantumque tuo bono consulere, quantum tuo malo consuluisi? ser sententiam au æquitas suadeat tantum à te studium adhiberi quo gaudia æternæque in celo bona possideas, quantum tuis voluptatibus & carnis delijs impendisti? illæ sunt etenim quæ te ad æternas rapiunt flammis exureadam. An hoc repugnat iuri vt tantum Deo tribuas, quantum diabolo tribuisti? Hoc à te efflagito, ait Apostolus. Non ulteriores à te in tuum beneficium quæro. sollicitudinem, quam eam qua tuæ studuisti petuisti, nec maiorem in seruendo Deo operam, quam in seruendo nauasti diabolo. Vt tuæ damnationi seruires & carni placeat inimica, tamque erudeli satis faceres aduersario, parui fecisti eaq; quibus animæ tuæ, honoris, opum, & salus iacturam incurres. Vt voluptati tuæ seruires dicitur carnis idololatra, tunc forte perpendisti quod multis hoc tibi constaret denarijs, quodque tota nocte sub pruina tibi foret foret ambulandum cum salitis mæ vitæque detrimento? Quo honori tuo prospiceres, effare vindictæ cupidissime, num forte considerasti graua esse arma, & pedisse quos timeas esse familiam tuam corrodentes? Quatenus præntentionem tuam promoueres, fatere auri sicutissime, numquid perpendisti rem esse non tolerandam cuius insidate ex illo nascensibus & fouere quas foues studiosè, correspondentias? An ergo in commodum tuum his est insistentum? Quando te diabolus ad peccatum incitat, velle ego has esse tibi considerationes. Charissime perpende, si te voluptas tua cohibeat vel mundi respectus, si paupertatis timor, si hæc omnia euincas, si radicibus molieris euellas conuersationem, quânis appetitui tuo vim inferas, si relictus licet pauper euadas, si corpus castiges licet dolorem sentias: etenim hæc necessaria

Rom. 6. 17

IX.
Quid à nobis D. Paulus exoptulet.

faria est resolutio, & hæc requiritur fortitudo ut de pecca resurgas animosus: Spiritus vobis est, quasi turbo impellens parietem.

Pf. 126.4. X.

Quinam sunt filij excusso.

ROM.

Dimino sunt ore prolata hæc verba Malteri: sicut sagitta in manu potentis, ita filij excussorum. In phrasi Hebraica idem est, Filij excussorum, quod Filij excussi ut notat D. August. sicut sagitta in manu potentis ita filij excussi. Mirandum est quam studiosè SS. PP. inquirant quinam sint illi filij excussi: in Hebræo legitur: Filij inuentuti, sunt enim filij robustiores, quales sunt quos vir in inuentute sua generat & per ipsos intelligo proposita in Dei famulatu, & opera quæ fiunt quando suscipitur agenda penitentia. Opera illa excussa esse debent ab omni pulvere & palca, opera fortia, opera robusta: q. d. nullo respectu, nullo timore, & nulla suspitione infirmata restitio male acquisiti expulsa formidine paupertatis: leuium & corporis castigatio, excusso perdenzæ salutis timore: vindictæ remissio seculo mundani honoris intincta. O quales illi filij ab omni tereno excussi respectu: sunt illi fortes, sunt efficaces, ut sagittæ in manu potentis: arma fuerunt hæc in diebus David potentissima. q. d. sunt illa quæ victoriam de Sarana reportant, sunt illæ sagittæ quæ Dei cor penetrant, sunt illa arma quibus anima reddetur tutissima; quocirca: Beatus vir qui implet desiderium suum ex ipso: non confundetur, cum loquetur inimicis suis in porta. Hebræus textus legit: Qui implet pharetram suam. Beatus ille qui talibus implet pharetram suam sagittis: non est erentim quod suos veretur inimicos, hora iudicij sui iam imminente: hoc est in porta, eo quod, ut notarunt D. Hieronym. & D. Gregor. olim erigebantur in portis urbium iudicij tribunalia. Peccator an scire desideras tua securum te esse penitentia? Num demones in hora mortis tuæ te confundent tua tibi crimina obijcientes? Istam voluntatis tuæ perpende pharetram, si tales tibi sint sagittæ, si illa opera penitentia aggressus es eum proposito, cum constantia, seculo omni timore, mentisque fortitudinè! O Magdalena sanctissima veri speculum penitentis, perpende quanta fuerit eius animi resolutio, quam robusta eius opera sic ab omni excussa respectu? non eam timor retrahit, non detinet respectus, non pudor remoratur: non illis inhaeret quæ possent eam repellere sed nec cohibere teste D. Greg. Considerauit enim quod fecit, & voluit moderari quod faceret: Super conuincit, & nauis ingressa est. &c.

Pf. 126.5.

In c. 5. Amo. Lib. 19. mot. c. 11.

D. GREG. Ho. 33. in Euan. cit.

§. 17. Retro. Stat à tergo cognoscens seum ut Pastorem, quem ovis sequuntur & ducem quem milites sequuntur cælum inuasuri.

Ad id quod dicit Euang. lista de hac peccatrice quod à tergo steterit Saluatoris, addit & illud Retro quo nobis hac ostendat penitentia magistra, secundum à nobis requisitum, ut vera sit nostra penitentia. Plurimas addiderunt sancti Patres sicut rationes. Prima sit, quæ paulo ante ex mente Dni. Augustin. & D. Petri Dux sunt Chrysologi indicauimus: nam ostendens se ovis & uem Christi illud agit, quod ipse propitium omnibus suis esse testatur, nimirum, quod illum à tergo sequatur. Duabus vijs omnes comprehenduntur, quas homines inambulanti: una est, quæ ducit ad vitam æternam & cælum: alia est, quæ ducit ad mortem æternam & infernum. Illa laboriosa est & angusta, ut de illa Dominus loquatur admirabilis: Quia arcta est via, qua ducit ad vitam, & pauci inueniunt eam: hæc verò spatiosa est, & ampla quam multi ingrediuntur: Lata est via que ducit ad perditionem, & multi ambulanti per eam. Vnaquæque harum viarum suos habet duces, & ductores: via mortis ducem agnoscit satanam, illum sequitur qui viam hanc ingreditur: quandoquidem illud exequatur, ad quod ab eo mouetur & iustigatur, via vite Christum extollit ducem præcedentem & hortatur: Si quis vult venire post me. Viam qua ille præcessit, inlequi debes, cuiusque inhaerere vestigijs: 24. & Præiit ille via crucis, mortis, & aduentum. Luc. 6. 23. Hac tibi est incodendum. Sic nos hortatur Apostolus, ut habemus ex D. Gregor. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut si quisquam mori velit, sequatur eum. Eo animo dux præcessit, ut nos duceret, viam monstraret, & aspera quæque de-

liniret. Expendit D. Thomas quædam vatis Michæe verba, huius ore vatis, querelas Deus exponit grauioribus contra grauiora populi peccata, quibus eum irritabat, & prenas pariter intentat illi ab eo infligendas: porro more suo consilium miseræ cordis meminit illi, totique mundo præstandæ, omnes in vnam viuendo Ecclesiam, vnumque ouile quos pascuis reficeret fertilibus & exercitum consecraret innumerabilem, qui cœli tentaret occupare possessionem: Congregabo cœli quia Israel, pariter ponam illum quasi gregem in ouili & cœli multitudine hominum.

Hæc

Mich. 2. 21.

Hæc